

IKASLEAREN GIDA

**GARAPENAREN
PSIKOLOGIA II**

**IKASTURTEA:
2015-16**

TITULAZIOA: GRADUA PSIKOLOGIAN

ZENTRO: PSIKOLOGIA FAKULTATEA

IKASTURTEA: 2015-2016

IKASLEAREN GIDA

1. IRAKASGAIAREN OINARRIZKO EZAUGARRIAK

IZENA: GARAPENAREN PSIKOLOGIA II

KODEA: 25078

IKASTURTEA: 2015-16

IRAKASGAI MOTA = (D = adarreko oinarrizkoa; S = beste adar batzuetako oinarrizkoa; Y = gradu amaierako proiektua; O = nahitaezkoa edo P = hautazkoa)

ECTS Kredituak: 6

kurtsoa: 2

LAUHILEKOA: 1

Bete beharrekoak:

Gomendioak:

2. IRAKASLE-TALDEAREN DATUAK

IZEN ABIZENAK: Amaia Ezeiza

IKASTEGIA/SAILA: Psikologia fakultatea

ARLOA: Oinarrizko psikologia-prozesuak eta haien garapena

BULEGO ZK.:3E22

POSTA ELEKTRONIKOA:

amaia.eceiza@ehu.eus

TLF: 943 015736.:

WEB HELBIDEA:

IZEN ABIZENAK: Luixa Reizabal

IKASTEGIA/SAILA: Psikologia fakultatea. Oinarrizko psikologia-prozesuak eta haien garapena

ARLOA: Garapenaren psikologia

BULEGO ZK.:3D8

POSTA ELEKTRONIKOA:

luixa.reizabal@ehu.eus

TLF: 943 015720

WEB HELBIDEA:

3. IRAKASGAIAREN BERARIAZKO ETA ZEHARKAKO GAITASUNAK

Gaitasuna	Irakasgaiaren berariazko gaitasunak
1	Bizi zikloan zehar eredu teoriko ezberdinek garapen sozio-afektiboaren inguruan egindako proposamen nahiz mugak ezagutzea
2	Bizi-zikloan zehar garapen sozio-afektiboaren barne ematen diren aldaketak ezagutzea.
3	Adin ezberdinetako subjektuengan ematen diren aldaketak nahiz banakako ezberdintasunak antzematea.
4	Bizi zikloan zehar aldaketa psikologikoak antzemateko erabili ohi diren ikerketa prozedurak ezagutzea.
5	Garapen sozio-afektiboaren inguruan txosten bat idazteko gai izatea

4. PROGRAMA

4.1. PROGRAMA TEORIKO ZABALA

1. GAIA: ATXIKIMENDUA HAURTZARO ETA NERABEZAROAN ZEHAR.

- 1.1. Atxikimenduaren teoria: sarrera eta oinarrizko kontzeptuak.
  - 1.2. Atxikimenduaren garapena lehen haurtzaroan zehar.
  - 1.3. Atxikimenduaren kalitatean banakoen arteko ezberdintasunak.
  - 1.4. Atxikimendua, joera afiliatibo eta miaketazkoak haurtzaroan.
  - 1.5. Atxikimenduaren osagaien transizioa.
- Atxikimendua nerabezaroan.

2. GAIA: GARAPEN EMOZIONALA HAURTZARO ETA NERABEZAROAN.

- 2.1. Garapen emozionalaren sarrera.
- 2.2. Oinarrizko emozioak, adierazpena eta esanahia lehen haurtzaroan.
- 2.3. Erregulazioa eta kontrol emozionala lehen haurtzaroan.
- 2.4. Enpatia eta haurren emozioen ulermena bigarren haurtzaroan.
- 2.5. Erregulazio emozionalaren garapena eskolaurre eta eskola adinetan.
- 2.6. Emoziak nerabezaroan.
- 2.7. Banakako ezberdintasunak.

3. GAIA: NIAREN GARAPENA.

- 3.1. Nork bere buruaren ezagutzaren garapena.
- 3.2. Autoestimaren garapena.
- 3.3. Autokontzeptuaren eta autoestimaren aurreraleak.
- 3.4. Identitatearen garapena nerabezaroan.

4. GAIA: GARAPEN MORALA:

- 4.1. Garapen moralaren inguruko teoriak.
- 4.2. Prozesu kognitiboak garapen moralean: Arrazoitze morala eta perspektiba hartzea. Piaget eta Kohlberg.
- 4.3. Prozesu emozionalak garapen moralean: Enpatia eta erruduntasuna, lotsa eta harrotasuna.
- 4.4. Jokabidezko prozesuak: modelatua eta teknika diziplinarioak.

5. GAIA: BERDINKIDEEKIKO ELKARREKINTZA:

- 5.1. Berdinkideak agente sozializataile moduan.
- 5.2. Kideen eragin mekanismoak.
- 5.3. Berdinkideen arteko harremanaren garapena.
- 5.4. Berdinkideen onarpena eta konpetentzia soziala.

6.- ATXIKIMENDUA ETA ADISKIDETASUNA HELDUAROAN ETA ZAHARTZAROAN.

- 6.1.- Adiskidetasunak helduaroan eta zahartzaroan ekartzen dituen onurak.
- 6.2.- Adiskidetasun-harremanen garapena helduaroan eta zahartzaroan.
- 6.3.- Adiskidetasuna eta generoa.
- 6.4.- Atxikimendua helduaroan eta zahartzaroan..

7.- MAITASUNA, DESLEIALTASUNA ETA SEXUALITATEA HELDUAROAN ETA ZAHARTZAROAN.

- 7.1.- Amodiozko harremanak
- 7.2.- Maitasuna.
- 7.3.- Desleialtasuna.
- 7.4.- Sexualitatea.

8.- FAMILIA ETA LAN HARREMANAK.

- 8.1.- Familia-harremanak.
- 8.2.- Lan-zikloa.

4.2. PRAKTIKA EGITASMOA (*)

- 1 **PRAKTIKA: Bideoa:Giza etología**
- 2 **PRAKTIKA: Bideoa: Atxikimenduaren garrantzia eta aurrekariak**
- 3 **PRAKTIKA: Atxikimenduaren ebaluaketa 1. haurtzaroan.. Behaketa sistematikoa**
- 4 **PRAKTIKA:Atxikimendu irudien ezaugarriak eta atxikimendu kalitatea ebaluatzeko galdesortak Q-Sort**
- 5 **PRAKTIKA: Empatia eta erregulazio emozionala**
- 6 **PRAKTIKA: Hezkuntza emozionala**
- 7 **PRAKTIKA: Elkarrekintza estratejiak eta estatus soziometrikoa**
- 8 **PRAKTIKA: Garapen morala eta dilema moralak**
- 9 **PRAKTIKA: Adiskidetasuna eta bulling-a nerabezaroan.**
- 10 **PRAKTIKA: nortasunaren garapena helduaroan eta zahartzaroan.**
- 11 **PRAKTIKA: adiskidetasuna helduaroan eta zahartzaroan..**
- 12 **PRAKTIKA: gurasotasuna.**
- 13 **PRAKTIKA: genero-indarkeria.**

(*) Komenigarria litzateke jarduera bakoitzarekin zein gaitasun garatzen den zehaztea, bai eta gaitasunaren zenbakia ere.

5.-IRAKASGAIAREN PLANGINTZAKO KRONOGRAMA

(jarraibideak: Psicoplaneko taula kopiatu eta atal honetan itsatsi)

Semana	D.L.	Fechas	EM/CM (33 h.)	IP/PA (16 h.)	TA (9 h.)	OP/PO (0 h.)	Min/Sem (2 h.)	LNP/PCM (0 h.)	Horas no p. (60 h.)	Parcial	Entrega	Total
1	5	07/09-11/09	EM1=3	IP/PA1=1 IP/PA2=1 IP/PA3=1	[---]	OP/PO1=1 OP/PO2=1 OP/PO3=1	[---]	[---]	0			9
2	5	14/09-18/09	EM1=2	[---]	[---]	[---]	Min/Sem1=1 Min/Sem2=1 Min/Sem3=1 Min/Sem4=1 Min/Sem5=1 Min/Sem6=1	[---]	0			8
3	5	21/09-25/09	EM1=2	[---]	TA1=1 TA2=1 TA3=1	[---]	[---]	[---]	0			5
4	5	28/09-02/10	EM1=2	IP/PA1=1 IP/PA2=1 IP/PA3=1	TA1=1 TA2=1 TA3=1	[---]	[---]	[---]	0			8
5	5	05/10-09/10	EM1=2	IP/PA1=1 IP/PA2=1 IP/PA3=1	[---]	[---]	[---]	[---]	0			5
6	4	12/10-16/10	EM1=2	IP/PA1=1 IP/PA2=1 IP/PA3=1	TA1=1 TA2=1 TA3=1	[---]	[---]	LNP/PCM1=1 LNP/PCM2=1 LNP/PCM3=1	0			11
7	5	19/10-23/10	EM1=2	IP/PA1=1 IP/PA2=1 IP/PA3=1	TA1=1 TA2=1 TA3=1	[---]	[---]	[---]	0			8
8	5	26/10-30/10	EM1=2	IP/PA1=1 IP/PA2=1 IP/PA3=1	TA1=1 TA2=1 TA3=1	[---]	[---]	[---]	0			8
9	5	02/11-06/11	EM1=2	IP/PA1=1 IP/PA2=1 IP/PA3=1	[---]	OP/PO1=1 OP/PO2=1 OP/PO3=1	[---]	[---]	0			8
10	5	09/11-13/11	EM1=2	[---]	TA1=1 TA2=1 TA3=1	OP/PO1=1 OP/PO2=1 OP/PO3=1	[---]	[---]	0		X	8
11	5	16/11-20/11	EM1=3	IP/PA1=2 IP/PA2=2 IP/PA3=2	[---]	[---]	[---]	[---]	0			9
12	5	23/11-27/11	EM1=3	IP/PA1=2 IP/PA2=2 IP/PA3=2	[---]	[---]	[---]	[---]	0			9
13	5	30/11-04/12	EM1=2	[---]	TA1=2 TA2=2 TA3=2	OP/PO1=2 OP/PO2=2 OP/PO3=2	[---]	[---]	0			14
14	3	07/12-11/12	EM1=3	[---]	TA1=1 TA2=1 TA3=1	[---]	[---]	[---]	0			6
15	5	14/12-18/12	[---]	[---]	[---]	[---]	Min/Sem1=1 Min/Sem2=1 Min/Sem3=1 Min/Sem4=1 Min/Sem5=1 Min/Sem6=1	[---]	0		X	6
			EM1=32	IP/PA1=11 IP/PA2=11 IP/PA3=11	TA1=9 TA2=9 TA3=9	OP/PO1=5 OP/PO2=5 OP/PO3=5	Min/Sem1=2 Min/Sem2=2 Min/Sem3=2 Min/Sem4=2 Min/Sem5=2 Min/Sem6=2	LNP/PCM1=1 LNP/PCM2=1 LNP/PCM3=1				

6. EBALUAZIO-SISTEMA (TEORIA ETA PRAKTIKA)

Ebaluazioan kontuan izango da zeharkako gaitasunen eskuratze maila

Ebaluaketan ikasleek lauhilekoaren zehar egindako aktibitate nahiz idazlanak barne hartzen ditu. Zehazki:

1- Froga idatzia:

Edukin teoriko eta aktibitate praktikoak azterketa baten bidez ebaluatuko dira. Alde batetik test motako azterketa egin beharko dute (lau erantzun aukera). Bestetik galdera irekiak.....

2- Praktiketako txostena. Bertan lauhilekoaren zehar egindako formakuntza aktibitateak biltzen dira

Baremo orokorra:

Azterketaren bidez lor daiteken puntuazio maximoa 8 puntu

Praktiketako txostenaren bidez lor daiteken puntuazio maximoa 2 puntu

Derrigorrezkoa da azterketa teorikoa gainditzea praktiketako nota batu ahal izateko.

Beraz, azken kalifikazioa lortzen da azterketa teorikoan ateratako emaitzari (behin gaindituta) praktiketako txostenean lortutako emaitza batzen zaionean.

Irakasgaiko azterketara (lehenengo edo/eta bigarren zatiaren azterketara) ez aurkeztea nahikoa izango da irakasgaiari uko egiteko.

7. DOCUMENTAZIOA/BIBLIOGRAFIA

OINARRIZKOA

- EZEIZA., A. (2011) Garapen sozio-afektiboa haurtzaro eta neraberazaroan. Apunteak.
- LÓPEZ, F., ETXEBARRIA, I., FUENTES, M.J. ETA ORTIZ (1999). Desarrollo afectivo y social. Madrid. Piramide.
- REIZABAL, L. ETA LIZASO, I. (2011): *Garapen Psikologikoa Helduaroan eta Zahartzaroan*. UEU, Bilbo. (103 orrialdetik 216. orrialdera eta 253tik 261ra).
- SHAFFER, D. AND KIPP, K. (2010) *Developmental Psychology: Childhood and Adolescence* Eighth edition. Wadsworth, Cengage Learning, USA.
- SHAFFER, DAVID R. (2007), [Developmental psychology : childhood and adolescence](#). Thomson. Australia.

OSAGARRIA

- BERGER, K. (2009), *Psicología del Desarrollo: Adulthood and aging*, 7. argitaraldia. Médica Panamericana, Madrid.
- BOWLBY, J. (1967/76) *El vínculo afectivo*. Buenos Aires: Paidós.
- BOWLBY, J. (1973/76) *La separación afectiva*. Buenos Aires: Paidós.
- BOWLBY, J. (1986) *Vínculos afectivos. Formación, desarrollo y pérdida* Madrid: Morata
- CARRETERO, M. (1985) Teorías de la adolescencia. En J. PALACIOS, A. MARCHESI Y CARRETERO (Eds.) *Psicología Evolutiva. vol3: Adolescencia, adultez y senectud*. Madrid. Alianza
- CRAIG, G.J. (2001); *Desarrollo Psicológico*, Prentice-Hall Hispanoamericana, México.
- KAIL, R.V. & CAVANAUGH, J.C. (2006): *Desarrollo humano: una perspectiva del ciclo vital* [3. argitaraldia]. Thomson, México.
- LEFRANCOIS, G. (2001): *El ciclo de la vida*, Thompson, México.
- LOPEZ, F. (1983/85). El apego. En J. PALACIOS, A. MARCHESI Y M. CARRETERO (Eds.) *Psicología Evolutiva. vol2: Desarrollo cognitivo y social del niño*. Madrid. Alianza.
- LOPEZ, F. y FUERTES, A. (1989) *Para comprender la sexualidad*. Estella: EVD
- LOPEZ, F., APODACA, P., ETXEBARRIA, I., EZEIZA, A., FUENTES, M.J. Y ORTIZ, M.J. (2001) *Para comprender la conducta altruista*. Pamplona. E.V.D
- ORTIZ, M.J. y YARNOZ, S. (1993) *Teoría del apego y relaciones afectivas*. Bilbao. U.P.V./E.H.U.
- PAPALIA D.E. eta FELDMAN, R.D. (2013): *Desarrollo Humano*, [12. argitaraldia], McGraw Hill, Santa Fé De Bogotá.
- SANTROCK, J.W. (2006): *Psicología del desarrollo. El ciclo vital*, [10. argitaraldia], McGraw Hill, Madrid.
- SCHAEFFER, K.W. eta WILLIS, S.C. (2003): *Psicología de la Edad Adulta y la vejez*. Pearson, Madrid.
- SHAFFER, D.R. (2002). *Desarrollo social y de la Personalidad*. Madrid. Thomson.
- SHAFFER, D.R. (1999). *Psicología del desarrollo*. Madrid. Thomson
- VASTA, R., HAITH, M.M. Y MILLER, S.A. (1996). *Psicología infantil*. Barcelona: Ariel.

8. TUTORE-ORDUTEGIAK

Tutoretza ordutegia ezagutu ahal izango da hurrengo bideen bitartez Moodle eta GAUR